

Rondleiden is een vak!

Mark Schep | Universiteit van Amsterdam

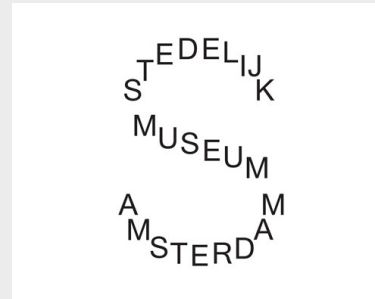
Expertmeeting Erfgoedonderwijs | Leren en onderwijzen in musea | Utrecht, 16 juni 2016

Gezamenlijke initiatief van:

Promotoren:

Carla van Boxtel

Julia Noordegraaf

Mede gefinancierd door:

Fonds 21

Mondriaan Fonds

Programma

- Onderzoeksproject
 - Leeruitkomsten
 - Competenties
 - Meetinstrumenten
- Stellingen
- Vragen

Kenmerken leren en onderwijzen in musea

- Authentieke objecten
- Zintuiglijk leren
- *Embodied*
- *Play*
- Dialogisch onderwijs
- Persoonlijk maken
- Verhalen
- Verbeelding

Studie 1: Leeruitkomsten rondleiding

- Literatuuronderzoek
- Expertmeeting
- Online validatie
- Resultaat:
 - 20 leeruitkomsten voor kunstmusea
 - 12 leeruitkomsten voor historische musea
 - Zie handout
 - Artikel in Cultuur+Educatie
- 5 categorieën aan leeruitkomsten
 - Affectief
 - Attituden en waarden
 - Identiteit
 - Kennis
 - vaardigheden

Studie 2: Competenties rondleiders

Opzet:

- Literatuurstudie
- Interviews
 - 16 rondleiders
 - 3 hoofden educatie
- Opstellen competenties en categorisatie
- Expertconsultatie (N=26)
- Opstellen 'definitieve' lijst

Expertconsultatie:

- Medewerkers educatie
 - Kunstmusea (N=4)
 - Historische musea (N=3)
 - Kunst/historische musea (N=5)
- Rondleiders
 - Kunstmusea (N=4)
 - Historische musea (N=5)
- Didactici/Algemeen (N=5)

Resultaten:

- 45 competenties gevalideerd als relevant (zie hand-out)
 - Onderverdeeld in 4 categorieën
 1. Omgang met de groep en omgeving
 2. Communicatieve vaardigheden
 3. Kennis en didactiek
 4. Professionaliteit en samenwerken
- 15 basiscompetenties / startbekwaamheid
 - (bij >70% experts antwoord ja)
- Geen duidelijk te onderscheiden museumtype specifieke competenties

Basiscompetenties volgens experts

1. Omgang met de groep en omgeving

- Open houding:
- Empathie en interesse in de groep
- Creëren van veilige sfeer
- Enthousiast en energiek
- Regie

2. Communicatieve vaardigheden

- Duidelijk spreken
- Stemgebruik en expressie
- Goed luisteren
- Taalvaardigheid en taalgebruik

3. Kennis en didactiek

- Inzetten van kennis
- Uitleg geven
- Balans uitleg geven en interactie

4. Professionaliteit en samenwerken

- Feedback geven en ontvangen
- Betrouwbaar
- Representeert het museum

Studie 3: Ontwikkelen en testen instrumenten

Instrumenten op basis lijst met competenties

Procedure:

- Zelfevaluatie door rondleiders
- Educator observeert 2 rondleidingen
- Nagesprek met zelfevaluatie als basis

Methode:

- Ronde 1 / Pilot (3 rondleiders en 3 educatoren)
- Ronde 2 (15 rondleiders en +/- 8 educatoren)
- Data: Interviews met rondleiders en educatoren

Planning/doelstellingen

- Studie 4: Leergemeenschap rondleiders en docenten in opleiding
- Congresdag over rondleiden (okt/nov 2017)
- Boekje voor de praktijk (eind 2017)
- Proefschrift

Stellingen:

1. Het curriculum moet leidend zijn bij het ontwerpen van onderwijsrondleidingen.
2. Het primaire doel voor onderwijsrondleidingen moet zijn dat leerlingen een plezierige ervaring hebben.
3. Met enige basiskennis kunnen rondleiders in elk type museum rondleidingen geven.
4. Er zou, net als voor docenten, een basisopleiding moeten komen voor rondleiders.
5. Een rondleiding is niet het beste middel voor museumeducatie.

Vragen?

M.Schep@uva.nl